

Про деякі аспекти реформування ЖКГ

проф. Т.П. ЮР'ЄВА, канд. екон. наук, С.Ю. ЮР'ЄВА, канд. екон. наук
Н.І.СКЛЯРУК, канд. екон. наук

Харківська національна академія міського господарства

61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

mire2005@ukr.net

Термін «реформа» (фр. Reforme від латинського reformare – перетворювати) – означає зробити заново, переробити, усунути недоліки, дефекти і помилки. Основне значення терміну «реформування ЖКГ» - виправлення неправильного помилкового стану речей, особливо проявів корупції та зловживань.

У політичній і економічній теорії реформою зазвичай називають більш-менш прогресивне перетворення, певний крок до кращого. У сфері ЖКГ – це підвищення якості житлово-комунальних послуг; забезпечення доступності та обов'язковості надання послуг з енерго-, газо-, тепло-, і водопостачання населенню та підприємствам; встановлення чіткої залежності вартості житла й ЖКП від їх якості; забезпечення захисту прав споживачів, своєчасне інформування з питань їх прав та обов'язків та ін.

Найважливішою стратегічною метою реформування ЖКГ є підвищення якості життя населення шляхом поліпшення житлових умов, збереження житлового фонду й підвищення рівня житлово-комунального обслуговування громадян відповідно до діючих стандартів якості.

Реформа ЖКГ розпочалася ще на початку 90-х років минулого століття, але проведення реформи ЖКГ в Україні відбувається вкрай повільно. Причин цьому дуже багато. Це і низький рівень кваліфікації працівників галузі, і відсутність мотивації, і недостатнє організаційно-методичне, правове, ресурсне й інше забезпечення, а також відсутність достатнього дієвого контролю за ходом реформування ЖКГ.

Досягнення мети реформування ЖКГ має відбуватися шляхом послідовного проведення комплексу взаємозалежних і взаємопов'язаних заходів, що впливають один з іншого та мають чітко розроблений механізм впровадження. Саме системність

проведення реформи ЖКГ має незаперечне значення. Безсистемне ж проведення окремих заходів може не тільки не привести до бажаних результатів, але й мати негативні наслідки.

Результати реформи багато в чому залежать від пророблення технології її проведення, тобто від обґрунтування послідовності реалізації запланованих заходів і способів їх ресурсного забезпечення, розробки механізмів, які забезпечують практичну реалізацію реформи, включаючи ефективне використання ресурсів.

У проведенні реформи важлива роль має належати заходам щодо організаційно-методичного, правового, кадрового, технічного, фінансового, інформаційного, інноваційного, маркетингового, соціально-психологічного й інших видів забезпечення.

Організаційно-методичне забезпечення являє собою створення гармонійної системи з розробки, реалізації, коректування й доробки системи планово-програмних і проектувальних документів та методичних матеріалів.

Ще на першому етапі проведення реформи ЖКГ в містах України необхідно було провести глибокий аналіз стану житлово-комунального господарства технічний і економічний аудит підприємств і організацій галузі, суцільну інвентаризацію і переоцінку їх основних фондів. Ціль цього етапу – створити базу для проведення наступних етапів реформування. Однак на багатьох підприємствах ЖКГ країни не створена якісна база для проведення реформи (не проведено аудит, суцільну інвентаризацію та переоцінку основних фондів, не встановлено прилади обліку споживання послуг, не укладено договори на випуск продукції (послуг) зі споживачами та ін.). Таке становище гальмує, а іноді і унеможливує проведення наступних етапів (заходів) реформування ЖКГ. Так, наприклад, в ряді міст відсутність якісної суцільної інвентаризації житлового фонду не дозволила провести його повну паспортизацію та перейти на пооб'єктний облік витрат на ремонт і утримання житлових будинків і прибудинкових територій, що унеможливує впровадження диференційованих тарифів квартирної плати по кожному будинку, як це передбачено методичними вказівками включаючи у тариф квартплати витрати на капітальний ремонт житлових будинків.

Для усунення допущених збоїв у проведенні реформи ЖКГ

всі учасники реформування мають активізувати свою роботу, особливо з організаційно-методичного забезпечення. З огляду на особливості галузі (освіченість і рівень кваліфікації персоналу, недостатність фінансових ресурсів, муніципальна форма власності й низька кваліфікація працівників) методичне забезпечення реформи повинне працювати на випередження проведення комплексу заходів; розробки мають бути не у вигляді «методичних рекомендацій», тобто не обов'язковими для виконання, а у вигляді інструкцій, повністю відповідати принципам реформи: прозорість, простота й зрозумілість розрахунків, мати чітко визначений механізм впровадження.

Сьогодні однією з найголовніших проблем реформування є проведення реструктуризації підприємств так званих локальних монополістів (водопостачання та водовідведення, тепlopостачання, ін.). Це дуже складна проблема, яка зачіпає інтереси всіх учасників надання послуг. Вирішувати її треба послідовно, з високою відповідальністю до впровадження кожного етапу реформування, починаючи зі створення якісної нормативно-правової бази та ретельної розробки організаційно-методичного забезпечення щодо реформування цих галузей.